

Asia C-302/23 (Piekiewicz) ⁱ

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

10.5.2023

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach (Puola)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

28.4.2023

Hakija:

M. J.

Muu osapuoli:

C. J.

[– –]

VÄLIPÄÄTÖS

28.4.2023

Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach, VII Wydział Gospodarczy (Katowice – Wschód w Katowicachin piirioikeuden talousasioita käsittelevä VII jaosto, Puola),

[– –]

käsiteltyään [– –]

yleisön läsnä olematta pidetyssä istunnossa

asiaa, jossa hakijana on M. J.

ja vastaajana C. J.

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

ja jonka kohteena on täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva hakemus, siltä osin kuin tämä asia koskee M. J:n jättämää hakemusta tuomioistuimen virkamiehen jääväämisestä,

on päättänyt seuraavaa:

I.

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla seuraava ennakkoratkaisukysymys:

Onko sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta 23.7.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o [910/2014] (EUVL 2014, L 257, s. 73) 2 artiklan 1 ja 3 kohtaa, luettuina yhdessä 25 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä johdanto-osan 12, 13, 18, 21, 22 ja 49 perustelukappaleen kanssa, tulkittava siten, että jäsenvaltion tuomioistuimen on hyväksyttävä kyseiselle tuomioistuimelle toimitettu ja asetuksen 3 artiklan 10 kohdassa tarkoitettulla sähköisellä allekirjoituksella allekirjoitettu kirjelmä, jos jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä mahdollisuudesta toimittaa tuomioistuimelle sähköisesti allekirjoitettuja kirjelmiä muulla tavoin kuin viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä?

II. Asian käsittelyä lykätään siviiliprosessilain (Kodeks postępowania cywilnego) 177 §:n [1 momentin] 3¹ kohdan nojalla, kunnes vastaus I kohdassa esitettyyn kysymykseen on annettu.

[– –]

PERUSTELUT

Ennakkoratkaisupyyntö

Menettelyn asianosaiset

a)

hakija: M. J., [– –]

b)

muu osapuoli: C. J., [– –]

[– –]

I.

Pääasian tosiseikat, menettely ja kohde

1)

Hakija, M. J., on yrittäjä ja muuna osapuolena olevan C. J:n velkoja.

2)

Hakija jätti 28.11.2022 Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicachille osapuoli B. J:n puolisoon kohdistuvan, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen puolisoiden aviovarallisuuteen kuuluvaan kiinteän omaisuuden ulosmittausta varten. Hakemus lähetettiin sähköpostitse tuomioistuimen sähköpostiosoitteeseen. Hakemuksessa ei ollut käsin kirjoitettua allekirjoitusta, vaan se oli allekirjoitettu sähköisesti niin kutsutun -- -alustan (julkishallinnon sähköisen asioinnin palvelualustan) kanssa korreloidulla luotetulla sähköisellä allekirjoituksella. Kyseinen alusta on viestintä- ja tietojärjestelmä, jossa julkisten laitosten palvelut asetetaan saataville yhteen käyttöpiisteeseen internetissä. Hakemukseen oli liitetty myös hakemus tuomioistuinmaksuista vapauttamisesta.

3)

Hakemuksen tutkinut tuomioistuimen virkamies kehotti 30.12.2022 hakijaa korjaamaan kirjelmän muodolliset puutteet toimittamalla muun muassa käsin allekirjoitettu virallinen lomake, jossa annetaan seikkaperäiset tiedot perheasemasta, varallisuudesta, tuloista [ja] toimeentulolähteistä, viikon kuluessa pyynnön tiedoksiannosta, sillä uhalla, että hakemus tuomioistuinmaksuista vapauttamisesta palautetaan.

4)

Hakija lähetti 21.1.2023 tuomioistuimen sähköpostiosoitteeseen selvityksen perheasemasta, varallisuudesta, tuloista ja toimeentulolähteistä. Hän allekirjoitti selvityksen -- -alustan kanssa korreloidulla luotetulla sähköisellä allekirjoituksella.

5)

Tuomioistuimen virkamies antoi 8.2.2023 määräyksen kyseisen hakemuksen palauttamisesta, koska hakemuksen muodollisia puutteita ei ollut korjattu määräajassa ja ennen kaikkea koska hakemusta ei ollut allekirjoitettu käsin.

6)

Hakija lähetti 4.3.2023 tuomioistuimen sähköpostiosoitteeseen hakemuksen tuomioistuimen virkamiehen jääväämisestä asian käsittelystä ja haki samalla kurinpitomenettelyn aloittamista kyseistä virkamiestä vastaan. Myös tämä hakemus oli allekirjoitettu luotetulla sähköisellä allekirjoituksella. Hakemuksen perusteluissa hakija ilmoitti, että on vakavia epäilyjä siitä, ettei tuomioistuimen virkamies käsittele asiaa puolueettomasti. Hakijan mukaan virkamies rikkoo

selvästi Euroopan unionin oikeutta kieltäytyessään hyväksymästä sähköisellä allekirjoituksella varustettua, tuomioistuimen sähköpostiosoitteeseen lähetettyä kirjelmää. Hakija katsoo, että virkamies rikkoo erityisesti sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta 23.7.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o [– –] [910/2014] (jäljempänä eIDAS-asetus) 25 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

7)

Hakijan mukaan tuomioistuimen virkamies ei ole asiaa käsitellessään puolueeton, koska hän ei noudata Euroopan unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta, joka on vakiintunut Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä [– –] Hakija katsoo, että mainittuun seikkaan vaikuttavat Puolan poliittinen tilanne ja tiettyjen sellaisten tuomareiden harjoittama oikeudenkäyttö, jotka on nimittänyt kiistanalainen Krajowa Rada Sądowictwa (kansallinen tuomarineuvosto, Puola). Lisäksi unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatetta on viime aikoina kyseenalaistettu Puolassa, ja hakija on poliittisesti aktiivinen henkilö. Hakija toteaa seuraavaksi, että tuomioistuimen virkamies on hylännyt hakemuksen lainvastaisesti ja ilmaissut täten luvattoman poliittisen kannanoton.

8)

Hakija väittää, että Euroopan unionin alueella käytävissä menettelyissä myös Puolan tuomioistuinten on hyväksyttävä sähköiset allekirjoitukset, koska unionin oikeudella on etusija kansallisiin säännöksiin nähden. Sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksia ja käytettävyyttä todisteena oikeudellisissa menettelyissä ei voida kieltää pelkästään sillä perusteella, että allekirjoitus on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksytyjen sähköisten allekirjoitusten vaatimuksia, kuten [eIDAS]-asetuksen [– –] 25 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee.

9)

Kaikki kirjelmät, jotka hakija oli lähettänyt tuomioistuimen sähköpostiosoitteeseen, tulostettiin, minkä jälkeen tuomioistuimen henkilökunta liitti ne oikeudenkäyntiasiakirjoihin.

II. Unionin oikeus

10) *[eIDAS]-asetus [– –]*

johdanto-osan 12 perustelukappale: Yksi tämän asetuksen tavoitteista on poistaa nykyiset esteet, jotka haittaavat jäsenvaltioiden ainakin julkisissa palveluissa todentamiseen käyttämien sähköisen tunnistamisen menetelmien käyttöä yli rajojen. Tällä asetuksella ei pyritä puuttumaan jäsenvaltioissa käytettäviin sähköisen identiteetin hallintajärjestelmiin ja niihin liittyviin infrastruktuureihin. Tämän asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että jäsenvaltioiden tarjoamia rajat

ylittäviä verkkopalveluja varten on käytössä turvallisia sähköisen tunnistamisen ja todentamisen menetelmiä.

johdanto-osan 13 perustelukappale: Jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava vapaasti käyttää ja ottaa käyttöön verkkopalvelujen edellyttämiä sähköisen tunnistamisen menetelmiä. Niiden olisi myös voitava päättää, ottavatko ne yksityisen sektorin mukaan näiden menetelmien tarjoamiseen. Jäsenvaltioita ei olisi velvoitettava ilmoittamaan sähköisen tunnistamisen järjestelmiään komissiolle. Jäsenvaltiot voivat päättää, ilmoittavatko ne komissiolle kaikki kansallisella tasolla käytetyt sähköisen tunnistamisen järjestelmät, joita tarvitaan ainakin julkisten verkkopalvelujen tai tiettyjen palvelujen käyttöön, vai ilmoittavatko ne vain jotkin tällaiset järjestelmät tai ei mitään niistä.

johdanto-osan 18 perustelukappale: Tässä asetuksessa olisi säädettävä ilmoittavan jäsenvaltion, sähköisen tunnistamisen menetelmän myöntävän osapuolen ja todentamismenettelyä operoivan osapuolen vastuusta siinä tapauksessa, etteivät ne noudata tässä asetuksessa säädettyjä asianmukaisia velvoitteita. Tätä asetusta olisi kuitenkin sovellettava kansallisten vastuusääntöjen mukaisesti. Se ei näin ollen vaikuta näihin kansallisiin sääntöihin, jotka koskevat esimerkiksi vahinkojen määrittelyä, tai asiaan liittyviin sovellettaviin menettelysääntöihin, todistustaakka mukaan lukien.

johdanto-osan 21 perustelukappale: Tällä asetuksella olisi luotava myös yleiset oikeudelliset puitteet luottamuspalvelujen käytölle. Sillä ei kuitenkaan pitäisi asettaa yleistä velvollisuutta käyttää niitä tai ottaa käyttöön yhteispistettä kaikkia olemassa olevia luottamuspalveluja varten. Sen ei varsinkaan pitäisi kattaa sellaisten palvelujen tarjoamista, joita tarjotaan yksinomaan määrätyn osallistujajoukon välisissä suljetuissa järjestelmissä ja joilla ei ole vaikutuksia kolmansiin osapuoliin. Esimerkiksi yrityksissä tai julkishallinnossa sisäisten menettelyjen hallinnoimiseksi perustettuihin järjestelmiin, joissa käytetään luottamuspalveluja, ei olisi sovellettava tämän asetuksen vaatimuksia. Ainoastaan yleisölle tarjottujen luottamuspalvelujen, joilla on vaikutuksia kolmansiin osapuoliin, olisi oltava asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisia. Tämän asetuksen ei myöskään pitäisi kattaa näkökohtia, jotka liittyvät sellaisten sopimusten tai muiden oikeudellisten velvoitteiden vahvistamiseen ja pätevyYTEEN, joihin sisältyy kansallisessa tai unionin oikeudessa säädettyjä muotovaatimuksia. Lisäksi sen ei pitäisi vaikuttaa kansallisiin muotovaatimuksiin, jotka koskevat julkisia rekistereitä, erityisesti kauppa- ja kiinteistörekistereitä.

johdanto-osan 22 perustelukappale: Luottamuspalvelujen yleisen rajat ylittävän käytön edistämiseksi niitä olisi voitava käyttää todisteena oikeudellisissa menettelyissä kaikissa jäsenvaltioissa. Luottamuspalvelujen oikeusvaikutukset määritellään kansallisessa laissa, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

johdanto-osan 49 perustelukappale: Tässä asetuksessa olisi vahvistettava periaate, jonka mukaan sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksia ei pitäisi kieltää sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä

hyväksytyin sähköisen allekirjoituksen vaatimuksia. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutukset määritellään kuitenkin kansallisessa laissa, lukuun ottamatta tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, joiden mukaan hyväksytyillä sähköisellä allekirjoituksella olisi oltava samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetulla allekirjoituksella.

2 artiklan 1 kohta: Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltion ilmoittamiin sähköisen tunnistamisen järjestelmiin ja unioniin sijoittautuneisiin luottamuspalvelujen tarjoajiin.

2 artiklan 3 kohta: Tämä asetus ei vaikuta kansalliseen eikä unionin oikeuteen, joka liittyy sopimusten tekemiseen tai pätevyyteen taikka muihin muotovaatimuksia koskeviin oikeudellisiin tai menettelyllisiin velvoitteisiin.

3 artiklan 10 alakohta: Tässä asetuksessa tarkoitetaan: — ’sähköisellä allekirjoituksella’ sähköisessä muodossa olevaa tietoa, joka on liitetty tai joka loogisesti liittyy muuhun sähköisessä muodossa olevaan tietoon ja jota allekirjoittaja käyttää allekirjoittamiseen;

25 artiklan 1 kohta: Sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksia ja käytettävyyttä todisteena oikeudellisissa menettelyissä ei voida kieltää pelkästään sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksytyjen sähköisten allekirjoitusten vaatimuksia.

25 artiklan 2 kohta: Hyväksytyillä sähköisellä allekirjoituksella on oltava samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetulla allekirjoituksella.

III. Kansallinen oikeus ja oikeuskäytäntö

11) *Siviiliprosessista 17.11.1964 annetun lain (Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, konsolidoitu teksti Dz. U. 4.10.2021, järjestysnumero 1805; jäljempänä siviiliprosessilaki)*

126 §:n 1 momentin 6 kohta: Jokaisessa kirjelmässä on oltava: asianosaisen tai sen asiamiehen taikka edustajan allekirjoitus;

126 §:n 5 momentti: Viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä toimitetussa kirjelmässä on oltava joko hyväksytty sähköinen allekirjoitus, luotettu allekirjoitus tai henkilökohtainen allekirjoitus.

125 §:n 2¹ momentti: Jos erityissäännöksessä niin säädetään tai jos kirjelmät on päätetty toimittaa viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä, kyseisen asian kirjelmät toimitetaan yksinomaan viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä. Kirjelmillä, joita ei ole toimitettu viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä, ei ole sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka lain mukaan liittyvät kirjelmän toimittamiseen tuomioistuimelle, mistä tuomioistuin ilmoittaa kirjelmän lähettäjälle.

125 §:n 2^a momentti: Kirjelmät voidaan valita toimitettavaksi viestintä- ja tietojärjestelmän välityksellä ja toimittaa jatkossa tämän järjestelmän välityksellä, jos tuomioistuimesta riippuvat tekniset syyt sallivat tämän.

12) *Julkisia tehtäviä hoitavien laitosten palvelujen sähköistämisestä 17.2.2005 annetun lain (Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, konsolidoitu teksti Dz. U. 9.1.2023, järjestysnumero 57)*

3 §:n 13 kohta: Tässä laissa tarkoitetaan – julkishallinnon sähköisen asioinnin palvelualueella – viestintä- ja tietojärjestelmää, jossa julkisten laitosten palvelut asetetaan saataville yhteen käyttöpisteeseen internetissä.

3 §:n 14a kohta: Tässä laissa tarkoitetaan – luotetulla allekirjoituksella – sähköistä allekirjoitusta, jonka aitous ja eheys varmistetaan tietotekniikkajärjestelmiin liittyvistä asioista vastaavan ministerin sähköisellä leimalla, jossa on: a) henkilökohtaiset tunnistetiedot, jotka on määritetty 20aa §:n 1 kohdassa tarkoitettussa järjestelmässä myönnettyllä sähköisen tunnistamisen menetelmällä ja joihin kuuluvat: - etunimi (etunimet), - sukunimi, - PESEL-numero, b) sen sähköisen tunnistamisen menetelmän tunniste, jolla allekirjoitus on tehty, c) allekirjoituksen tekemisaika;

13) *Sąd Najwyższy (ylin yleinen tuomioistuin, Puola) 23.5.2012 antama päätös III CZP 9/12:*

1.

”Valituksen jättäminen sähköisesti on sallittua ainoastaan silloin, jos erityissäännöksessä niin määrätään (125 §:n 2 momentti, nykyisin siviiliprosessilain 125 §:n 2¹ momentti).

2.

Sääntöjenvastaisen sähköisesti jätetyn valituksen tulostetta voidaan pitää valituksena, jota ei ole jätetty sähköisesti, jos siihen lisätään allekirjoitus (siviiliprosessilain 130 §:n 1 momentti luettuna yhdessä saman lain 126 §:n 1 momentin 4 kohdan kanssa); tuolloin päivä, jona valitus saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi, on tulostamispäivä (siviiliprosessilain 130 §:n 3 momentti).”

IV. Ennakkoratkaisukysymyksen esittämisen perustelut

14) Nyt käsiteltävän asian kohteena on hakemus sellaisen tuomioistuimen virkamiehen jäävämiseksi, joka käsitellessään täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevaa hakemusta kehotti hakijaa korjaamaan oikeusapuhakemuksen muodolliset puutteet lisäämällä hakemukseen allekirjoituksen. Hakija sitä vastoin katsoo, ettei hakemusta ole tarpeen allekirjoittaa käsin, koska [eIDAS]-asetuksen [–] säännöksissä sallitaan

sähköisesti allekirjoitetun kirjelmän toimittaminen tuomioistuimelle. Myös hakemus tuomioistuimen virkamiehen jääväämisestä allekirjoitettiin ainoastaan sähköisellä allekirjoituksella. Näin ollen nyt käsiteltävä asia koskee lainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä, ja [eIDAS]-asetuksen säännösten oikealla tulkinnalla on ratkaiseva merkitys sen kannalta, otetaanko tuomioistuimen virkamiehen jääväämistä koskeva hakemus vastaan ja käsitelläänkö se, vai todetaanko se muodollisesti puutteelliseksi, jolloin kehoitus sen täydentämisestä on aiheellinen. [eIDAS]-asetuksen säännösten oikea tulkinta on tärkeää myös sen kannalta, voidaanko mikä tahansa kirjelmä toimittaa tuomioistuimelle sähköisesti allekirjoitettuna eikä käsin allekirjoitettuna.

15) Unionin tuomioistuimen vastauksella tähän kysymykseen on merkitystä unionin oikeuden yhtenäisyysperiaatteen kannalta. Unionin oikeutta on sovellettava kokonaisuudessaan yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Kaikkien jäsenvaltioiden yhtenäinen oikeusjärjestys on yksi unionin oikeuden keskeisistä arvoista.

16) Puolassa useimmat tuomioistuimet eivät sovelle niitä [eIDAS]-asetuksen säännöksiä, jotka koskevat mahdollisuutta allekirjoittaa tuomioistuimille toimitettavat kirjelmät sähköisellä allekirjoituksella, kehittyneellä sähköisellä allekirjoituksella tai hyväksytyllä sähköisellä allekirjoituksella. Tämä selittynee ennen kaikkea siviiliprosessilain sellaisten säännösten sanamuodolla, joissa edellytykseksi sille, että tuomioistuimelle voidaan toimittaa sähköisellä allekirjoituksella, luotetulla allekirjoituksella tai henkilökohtaisella allekirjoituksella allekirjoitettu kirjelmä, on määritelty se, että on olemassa viestintä- ja tietojärjestelmä, joka mahdollistaa tällaisten kirjelmien toimittamisen tuomioistuimille (siviiliprosessilain 126 §:n 5 momentti). Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella ei myöskään ole tällaista järjestelmää. Puolan lainsäätaja toteaa nimenomaisesti siviiliprosessilain 125 §:n 2 momentin 1a kohdassa, että asianomaisella tuomioistuimella on oltava käytössään viestintä- ja tietojärjestelmä, jotta sen välityksellä voitaisiin toimittaa kirjelmiä.

17) Puolan tuomioistuinten vakiintunut oikeuskäytäntö ja pitkäaikainen käytäntö osoittavat, että Puolassa hyväksytään ainoastaan käsin allekirjoitetut kirjelmät. Tämä koskee tavanomaisissa riita-asioissa jätettäviä kirjelmiä. Eräiden muiden menettelyjen, kuten maksamismääräys- tai maksukyvyttömyysmenettelyjen, yhteydessä on säädetty mahdollisuudesta toimittaa kirjelmiä sähköisesti. Näin katsoi ennen kaikkea Sąd Najwyższy 23.5.2012 antamassaan päätöksessä III CZP 9/12. Tämä päätös on kuitenkin annettu ennen [eIDAS]-asetuksen säännösten voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön perusteella.

18) Siviiliprosessilain 126 §:n 1 momentin 6 kohdassa, jonka mukaan jokaisessa kirjelmässä on oltava asianomaisen allekirjoitus, ei kuitenkaan täsmennetä, voiko allekirjoitus olla jokin muu kuin käsin kirjoitettu allekirjoitus. Kansallinen lainsäätaja on vasta muutama vuosi sitten säätänyt siviiliprosessilain 126 §:n 5 momentissa mahdollisuudesta toimittaa sähköisesti allekirjoitettu kirjelmä, jos

sitä varten on olemassa viestintä- ja tietojärjestelmä. On kuitenkin korostettava, että vaatimus oikeudenkäyntiasiakirjan allekirjoittamisesta käsin koskee vain kirjelmiä. Siltä osin kuin kyse on muista tuomioistuinkäsittelyn aikana (lähinnä todisteina) käytettävistä oikeudenkäyntiasiakirjoista, ne hyväksytään oikeudenkäyntiaineistoon [eIDAS]-asetuksen säännösten mukaisesti, ja niiden vaikutuksia arvioidaan kansallisen lainsäädännön perusteella.

19) [eIDAS]-asetuksen 25 artiklan 1 kohdasta kuitenkin ilmenee, että sähköistä allekirjoitusta ei voida syrjiä eikä sen oikeusvaikutuksia voida kieltää pelkästään sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksytyyn sähköisen allekirjoituksen vaatimuksia. Kyseisessä asetuksessa ei kuitenkaan täsmennetä, mitä oikeusvaikutuksia tämän allekirjoituksen on tarkoitus tuottaa. Myös [eIDAS]-asetuksen johdanto-osan 49 perustelukappaleen ensimmäisessä virkkeessä todetaan, että sähköistä allekirjoitusta ei voida syrjiä sillä perusteella, että se on sähköinen allekirjoitus.

20) Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksista säädetään johdanto-osan 22 ja 49 perustelukappaleessa. Se katsoo, että tämä vaikutus määräytyy kansallisen oikeuden perusteella. Ainoastaan hyväksytyyn sähköisen allekirjoituksen osalta [eIDAS]-asetuksen säännöksissä todetaan, että kyseisen allekirjoituksen on oltava vaikutuksiltaan sama kuin käsin kirjoitettu allekirjoitus.

21) Kuten edellä on esitetty, Puolan siviiliprosessilain säännöksissä sallitaan (hyväksytyllä, luotetulla tai henkilökohtaisella) sähköisellä allekirjoituksella allekirjoitettujen kirjelmien jättäminen vain silloin, jos tuomioistuimella on käytössään asianmukainen viestintä- ja tietojärjestelmä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tästä on pääteltävä, että koska tuomioistuimella ei ole viestintä- ja tietojärjestelmää, sillä ei ole velvollisuutta hyväksyä sähköisesti allekirjoitettua kirjelmää. Kun tällainen kirjelmä on toimitettu viestintä- ja tietojärjestelmän ulkopuolella, siinä on muodollinen puute, joka ilmenee vääränlaisena allekirjoituksena.

22) Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on kuitenkin otettava huomioon myös [eIDAS]-asetuksen muiden johdanto-osan perustelukappaleiden sisältö, josta ilmenee, että [eIDAS]-asetuksella pyritään lisäämään luottamusta kansalaisten, yritysten ja viranomaisten välisiin sähköisiin transaktioihin sisämarkkinoilla. Sen mukaan [eIDAS]-asetuksen säännöksiä voidaan näin ollen tulkita myös siten, että ne velvoittavat hyväksymään sähköisesti allekirjoitetun kirjelmän jäsenvaltioiden viestintä- ja tietojärjestelmien yhtenäistämisen ja syrjimättömyyden takia.

23) Tässä yhteydessä voi olla olennaista, että Puola ei ole ilmoittanut komissiolle [eIDAS]-asetuksen säännösten perusteella mistään viestintä- ja tietojärjestelmästä. Tähän mennessä ei etenkään ole annettu tiedoksi – – -järjestelmää, joka on korreloitu luotetun sähköisen allekirjoituksen kanssa, jota käyttäen hakija on toimittanut kirjelmän. [eIDAS]-asetuksen 2 artiklan 1 ja

3 kohdasta vaikuttaa kuitenkin ilmenevän, että [eIDAS]-asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan jäsenvaltion ilmoittamiin sähköisen tunnistamisen järjestelmiin. – – [tämä] ei vaikuta sopimusten tekemistä ja pätevyyttä eikä menettelyllisiä velvoitteita koskevaan kansalliseen tai unionin oikeuteen.

24) Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan [eIDAS]-asetuksen säännösten oikea tulkinta johtaa siihen päätelmään, että kyseisellä asetuksella ainoastaan otetaan käyttöön välineitä, joiden avulla voidaan hyödyntää teknologisia helpotuksia, mutta siinä ei velvoiteta soveltamaan niitä eikä etenkin korvata käytössä olevia kansallisia ratkaisuja, jotka koskevat erityisesti jätettävien kirjelmien oikeusvaikutuksia.

25) Tällainen tulkinta ei ehkä ole omiaan nopeuttamaan tuomioistuinmenettelyjen innovaatioiden kehittämiseen liittyviä prosesseja, mutta vaikuttaa siltä, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena ei ole ollut velvoittaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tuomioistuinmenettelyissä konkreettisia ratkaisuja sähköisten allekirjoitusten käytön osalta. Tämä näyttää olevan yhteydessä lähinnä asianomaisen jäsenvaltion teknologisiin valmiuksiin.

26) Päinvastainen tulkinta johtaa puolestaan siihen päätelmään, että riippumatta siitä, onko viestintä- ja tietojärjestelmä olemassa ja onko siitä ilmoitettu komissiolle, kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuomioistuinten on yhdenmukaisesti hyväksyttävä sähköisesti allekirjoitetut kirjelmät. Tällaisella tulkinnalla yhdenmukaistettaisiin kysymys kirjelmien toimittamisesta kaikkien jäsenvaltioiden tuomioistuimille.

27) Unionin tuomioistuimen vastaus mahdollistaa sen, että kansallista oikeutta tulkitaan tavalla, joka edistää Euroopan yhdentymistä, ja samalla voidaan määrittää, onko kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tarpeen hyväksyä hakijan kirjelmä, joka koskee tuomioistuimen virkamiehen jääväämistä, vai onko hakijaa kehotettava korjaamaan kirjelmän muodolliset puutteet allekirjoittamalla kirjelmä käsin.

[– –]

PÄÄTÖS

1.

[– –] [välipäätöksen jäljennöksen tiedoksi]

2.

[– –] [anonymisointi]

3.

[– –] [asiaan liittyvän oikeudenkäyntiaineiston lähettäminen]

4.

[– –] [muu menettelyyn liittyvä seikka]

K., 28.4.2023

[– –]

TYÖASIAKIRJA